

Fol. 43v-44r.

(Het is onduidelijk hoe aan de nodige schepen te komen. Hopelijk brengen de schepen die worden verwacht, de oplossing. Heren XVII maken helaas geen melding van nieuwbouw. De drie waartoe in het voorjaar van 1761 besloten is, zijn onvoldoende. De vloot in Azië is met negen schepen verminderd: vier zijn verongelukt en vijf afgeschreven. Veel schepen zijn oud en afgevaaren, andere kunnen na reparatie maar net in de rustige Aziatische wateren gebruikt worden. Onder de bijlagen gaat een lijst die was gevoegd bij het besluit van 12 juli. [fol. 45] Daarin verklaart de opperequipagemeester dat er per 8 juli 1762 in Azië slechts 34 schepen zijn, waarvan zeven slechts op de stille wateren binnen Straat Sunda en nog eens zeven alleen langs de kust van Java gebruikt kunnen worden. Zo zijn er slechts twintig als retourschepen en voor de Westerkwartieren beschikbaar. Er is ook een tekort aan manschappen zowel te land, als te water. Er is weinig gemerkt, zowel dit als vorig jaar, van enig gevolg van de toestemming sinds 1760 aan de kamers om de schepen van zoveel mogelijk bemanning te voorzien als de ruimte toeliet. De schaarste aan militairen is nog groter. Van de 733 soldaten op de tien schepen de Oudkarspel, Liefde, Aschat, Vrouwe Petronella Maria, Admiraal de Ruyter, Kronenburg, Immagonda, Lycochton, Walcheren en Bleiswijk kwamen er maar 222 in Batavia aan. De rest overleed, is vermist of werd te Kaap de Goede Hoop op de schepen voor Ceylon geplaatst. Op het dringend verzoek van gouverneur Lubbert Jan van Eck konden er maar 150 koppen naar Ceylon gezonden worden en naar Malabar, waar de oorlog tussen Travancore [fol. 46] en de zamorin gevaar oplevert, geen enkele om het garnizoen voltallig te maken. Malakka kon van de belofde 100 man er maar 25 krijgen. Als het aantal militairen in de oostelijke garnizoenen vergeleken met hun vroegere sterkte vermeld zou worden, dan zouden Heren XVII zich des te meer zorgen maken over de gevaarlijke plannen van de concurrenten in de specerijplaatsen. Behoudens een onverwachte komst van een aanzienlijk aantal troepen, is het onmogelijk om in de behoefte daar te voorzien. Per eind september 1762 bedroeg het garnizoen van Batavia en buitenposten 1381 man, van wie er 150 in het hospitaal liggen. Om de uitgestrekte vestingwerken te bemannen en om de soldaten om de derde of vierde nacht op wacht te zetten, zijn al 1500 man en voor de buitenposten nog 420 man nodig. Hieruit blijkt de zwakte te Batavia en buitenposten. De langdurige oorlog in Europa moge schaarste aan militairen veroorzaken, maar dit verhelpt het gebrek in Azië niet, noch vermindert het het gevaar [fol. 47] voor de bezittingen van de Compagnie. Vergelijking met de generale monsterrollen van 25 of 30 jaar geleden zou de zwakte van de garnizoenen aantonen en de noodzaak daaraan met buitengewone middelen wat te doen. Ook aan zeevarenden is gebrek. Per eind september 1762 was er slechts 1470 man voor de 22 schepen op de rede, waaronder 8 retourschepen. Men vraagt zich af hoeveel personen er dan nog voor de barken, sloepen en losvaartuigen, en voor de dienst op de werf op de eilanden Onrust en Edam zijn. Men neemt voor het vertimmeren en repareren van de schepen al enige jaren inlandse werklieden, maar er is op de kwaliteit van hun werk minder te rekenen en ze zijn ook nog duurder. Wat er dan nog als scheepstimmerlieden uit Europa komt, blijkt onbekwaam volk te zijn dat het kappen nauwelijks verstaat. Bij gebrek aan bekwaam volk moeten ze echter wel gebruikt worden. Met ambachtslieden ziet het er al [fol. 48] even slecht uit. Om Heren XVII niet met een lang verhaal te vermoeien, dient als voorbeeld dat een zekere Jacobus Verschuur die in 1761 met de Getrouwigheid als wagenmaker aankwam, niet anders dan voor pruikenmaker had geleerd. Heren XVII zullen nu wel overtuigd zijn van de noodzaak om een buitengewone versterking van bekwame militairen, zeevarenden en ambachtslieden te zenden. De vraag daarnaar wordt nogmaals met nadruk herhaald en vooral om bij de ambachtslieden in het bijzonder artilleristen te mogen ontvangen. Dit korps heeft per eind september 1762 maar uit 107 man bestaan. In geval van nood zijn die in Azië niet te vinden. Het is dus onnodig langer bij dit verzoek stil te staan.)

Met de toegezegde f 2.229.730,- op den geldeisch voor 1762 zullen wij naar vermogen zien rond te schieten, en bedanken Uw Wel Edele Hoogachtb. voor de uytgezondene